

[Christophersen.]

at partierne i fællesskab prøver at finde frem til løsninger ud over dem, der allerede i et stort antal er sat i gang af regeringen.

Jeg vil gerne indledningsvis på venstres vegne udtrykke håbet om, at det må blive en debat af den sidste slags, der i dag skal finde sted. Agitation og misbrug af beskæftigelsesproblemet har vi allerede fået nok af, nu er tiden inde til, at folketinget ærligt erkender, at situationen ikke klares blot ved flotte armbevægelser eller patentløsninger.

Jeg vil gerne gøre den bemærkning om det hidtidige forløb af debatten, at det giver mig grund til optimisme i henseende til debattens saglige indhold. Jeg synes, at de indlæg, vi indtil nu har hørt, har været præget netop af den tone og det tonefald, som vi i venstre lægger vægt på kommer til at præge dagens drøftelse.

Arbejds- og boligministeren og økonomi- og handelsministeren har allerede i deres redegørelser beskæftiget sig meget indgående med årsagerne til vore vanskeligheder. Men jeg synes, der er grund til at fremdrage to hovedfaktorer.

For det første rammes Danmark i øjeblikket hårdt af de internationale økonomiske forhold. De stigende oliepriser, de stigende råvarepriser koster os omkring 12 mia kr. i udenlandsk valuta på årsbasis. Vi er simpelt hen pisket til at få dette valutatab bragt ud af verden, og vi har ikke megen tid at løbe på. Derfor er det nødvendigt, at der føres en stram økonomisk politik, som dæmper det danske forbrug og i stedet gør det muligt at sætte arbejdskraft og kapital ind på en valutaskabende produktion.

For det andet rammes Danmark særlig hårdt af disse problemer, fordi der gennem de senere år har været ført en svag og en forkert politik på mange områder her i landet. Vi indhentes altså i en vis forstand i dette efterår af fortidens synder. Vores omkostningsniveau er blevet for højt, og vores byggesektor har været uden fornuftig styring. Det er også årsagen til, at vi i øjeblikket oplever en beklagelig, men uundgåelig nedgang i boligbyggeriet, og det er årsagen til, at vi ikke uden videre kan overføre den arbejdskraft til eksporterhvervene, som bliver ledig, fordi eksporterhvervenes konkurrenceevne ikke er, hvad den burde have været.

Jeg tror, det er formålsløst at forsøge at

placere det politiske ansvar for disse synder — i virkeligheden går det jo meget langt tilbage i tiden — men det er nødvendigt, at vi alle sammen erkender, at det er her, årsagen til vanskelighederne først og fremmest må søges.

Når det drejer sig om vor internationale konkurrenceevne, får vi et klart indtryk af situationen ved netop, som arbejdsministeren gjorde det, at studere udviklingen i det danske lønniveau og udviklingen i andre lande. Fra 1970 til 1974 steg industriens gennemsnitslønninger her i landet med 73 pct., og ser vi så på en række af de lande, som vi ligger i skarp konkurrence med: Norge, Sverige, Vesttyskland, England, Frankrig, for blot at nævne nogle af de største, kan vi se, at i alle disse lande ligger stigningen i lønniveauet på halvdelen eller på to tredjedele af det, vi har været vant til her i landet. De tal siger mere end mange ord, hvad sagen drejer sig om: vi producerer for dyrt, og nu er verdensmarkedet begyndt at interessere sig for varernes pris. Derfor sælger vi for lidt, og derfor er industriens muligheder for at aftage arbejdskraft ikke så gode, som de kunne have været, hvis vi alle sammen i tide havde udvist større tilbageholdenhed.

I byggesektoren har man til gengæld produceret alt for meget i de sidste 3 år. Halvandet års langtrukne boligforhandlinger fra januar 1972 til juni 1973 skabte på boligmarkedet og dermed i byggesektoren en næsten panikagtig situation. Af frygt for allehånde indgreb, af frygt for at miste retten til momsrefusion, til rentefradrag og til andre former for støtte, og af frygt for andre og mere uspecificerede former for indgreb blev der i løbet af 1972 og 1973 iværksat et boligbyggeri, der i dag er årsagen til, at der rundt omkring i landet står mellem 5.000 og 10.000 usolgte parcelhuse og over 4.000 uudlejede lejligheder. Denne helt ukontrollerede udvikling er også årsag til, at vi i dag har en så høj obligationsrente, som vi har, en obligationsrente, der simpelt hen afholder folk fra at starte et boligbyggeri.

Det var hele denne politik eller rettere sagt mangel på politik, der slog byggeriets rytme i stykker. Det var den mangel på politik, der trak titusinder af mennesker væk fra industrien og over i byggesektoren, og det er den politik, som i dag er årsagen til, at den samme arbejdskraft nu står uden be-